༄༅། །བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པ།*

བསོད་ཀོ། ཉི་མ་ཚེ་རིང་།

ནང་དོན་གནད་བསྡུས། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ལས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ནད་གཞི་ཚ་གྲང་ཀུན་ལ་ཕན་པས་ཉེས་གསུམ་འདུ་བ་སྙོམས་ཤིང་། ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཆེ་བ། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྦྱོར་ལག་ལེན་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བ། ནད་གཞི་ཕྲ་རགས་ཀུན་ལ་གཉེན་པོའི་ཕན་ནུས་ཆེ་བ། དེང་གི་དུས་དང་འཚམ་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་བ་ངོ་སྤྲོད་དང་ཕན་ནུས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱས་ཡོད།

གནད་ཚིག བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར། ནད་སྨན་སྦྱོད་པ། ཁྱད་ཆོས།

སྔོན་གཞི།

འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་གསོ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། ནད་གཞིའི་གནས་ལུགས། ཟླ་གཉན་བསྒོངས་ཟླ་སོགས་ལ་གཞིགས་ནས་སྐབས་འཕྲུལ་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཐུག་ལེན་ཞིག་ཡིན་པས་གཉེན་པོའི་ཕན་ནུས་ཆེ་ཞིང་། ཉེས་གསུམ་འདུ་བ་སྙོམས་པ། ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་རིགས་ལམ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུད་བཞི་དང་ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་བསྟན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ལས། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་རྩ་བའི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་ལས་ཉེས་གསུམ་གྱི་འདུ་བ་སྤྱི་སྙོམས་དང་། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་ལས་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཆེ་བ། རྩ་བ་དང་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྣ་ཉུང་བས་སྨན་སྦྱོར་གྱི་ལག་ལེན་ཕྱིར་བདེ་བ། ནད་རིགས་ཀུན་ལ་གཉེན་པོའི་ཕན་ནུས་ཟླ་ལྷག་ཆེ་བ། དེང་གི་དུས་དང་འཚམ་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཟླ་ན་འཕགས་པ་བཅས་ཀྱི་དགེ་མཚན་ལ་དམིགས་ནས་འདིར་རྩུང་ཟད་ཞུ་བར་བྱའོ། །

དང་པོ། ཉེས་གསུམ་འདུ་བ་སྤྱི་སྙོམས་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས།

འདུ་བ་སྤྱི་སྙོམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ནི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་རྩ་བའི་དགོངས་དོན་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་མདུག་དོན་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུང་མཁྲིས་

---

* 基金项目：2018年西藏自治区自然科学基金项目—三味甘露散调剂药配伍规律及应用研究，项目编号：XZ2018ZRG-143

བད་ཀན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཕུག། རང་རང་ནད་ཀྱི་གསོ་ཐབས་མདེ་ཁར་ཐོགས། །[1P651]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་སྤྱི་ཡིས་འདུ་བ་སྙོམས་པ་དང་སློས་ཀྱིས་ནད་གཞི་འཇོམས་པའི་སྨན་རྫས་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག དཔེར་ན། རླུང་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། རླུང་ནད་སེལ་བའི་སྦྱོར་བ་ཤྲི་ཁྲུམ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྨན་རྫས་སྦྱོར་སྐབས་ནུས་པའི་ནུས་པ་དེ་ཚོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་རོ་ཡི་ནུས་པ་དང་ཞུ་རྗེས་ཀྱི་ནུས་པ་སོགས་ལ་དཔག་པའི་འདུ་བ་སྙོམས་བྱེད་ཀྱི་སྨན་རྫས་དང་། མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན། ཁྲག་སོགས་ཀྱི་ཉེན་སྲུང་བའི་འདུ་བ་སྙོམས་བྱེད་བཅས་བྱེད་ནུས་ལའང་དམིགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་གཤིས། དེ་ལྟ་བུའི་སྨན་སྦྱོར་གང་ཉུང་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུའང་། སྨན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རླུང་གི་ངོ་བོ་ཡང་རྒྱུབ་སོགས་འཇོམས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། མཁྲིས་པའི་མཚན་ཉིད་སྣུམ་རྣོ་དང་། བད་ཀན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྕི་བསིལ་སོགས་ཀྱང་མི་འཕེལ་བར་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་བ་སྙོམས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྨན་གྱིས་འདུ་བ་སྙོམས་པ་ཞེས་པའང་དོན་གྱི་གོ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། གཅིག་ནི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་གྲུབ་ཆར་ཨ་རུ་དང་བྲག་ཞུན་ལྟ་བུ་འདུ་བ་སྙོམས་པའི་སྨན་རྫས་ཀྱི་རིགས་མཆིས་པ་དང་། གཉིས་ནི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་གྲུབ་ཆར་ཉེས་པ་གཞན་སྲུང་བའམ་མི་ལྡང་བའི་སྨན་རྫས་ཀྱི་རིགས་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག དེ་ཡང་སྨན་སྦྱོར་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་ལས་ནད་གཞི་སློས་འཇོམས་དང་འདུ་བ་སྤྱི་སྙོམས་ཀྱི་སྨན་རྫས་ངོ་སྙོམས་བྱ་སྐབས་ནུས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ངོ་མ་སྙོམས་ཚེ་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ནུས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཕྱིར་བཏང་བསྟུན་བཅོས་ངེས་པ་ལ།། བྱེ་བྲག་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན།། ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། རང་རེའི་ཉམས་ཡིག་སོགས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་བྱུང་བའི་སྨན་སྦྱོར་རེ་འགའ་བ་ནི་ནད་གཞིའི་གཉེན་པོར་དམིགས་ཏེ་ནུས་པ་ཚོ་ནའི་དབང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་གྲུབ་པས་ནད་གཞི་འཇོམས་པར་ནུས་པ་སྟོར་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་མོད། འདུ་བ་སྙོམས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་རིགས་ནི་ངོ་བོ་རྒྱུབ་པས་ཉེས་པ་གཞན་གསོག་ཅིང་ལྡང་བར་གྱུར་བ་སོགས་ཀྱང་མང་དུ་མཆིས་ཏེ། དཔེར་ན་ཟུར་མཁར་བའི་ཐུགས་བཅུད་གསུམ་གྲོལ་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ནད་གཞིར་ཕན་ཆེ་ཡང་ངོ་བོ་རྩུང་རྒྱུབ་པས་རླུང་སོགས་ལ་གནོད་ཅིང་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་མི་རུང་བའི་ཞལ་རྒྱུན་གསོ་བྱེད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྨན་སྣ་ཉུང་བའི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་རིགས་ནི་ནུས་པ་ཚོ་ན་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་གཞན་གསོག་ཅིང་ལྡང་བ་ལྟར་ལགས་སོད། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་ནི་སྨན་སྣ་ཉུང་ཡང་ནད་གཞི་སློས་འཇོམས་དང་འདུ་བ་སྤྱི་སྙོམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཚུལ་དུ་བཏོན་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་བད་ཁྲག་དང་མཆིན་ཁྲག གྲང་ཁྲག་སོགས་ནད་གཞི་བྱེ་བྲག་འཇོམས་པའི་མཆོག་དང་། ཚ་གྲང་གི་ནད་རིགས་ཕལ་ཆེར་གྱི་སྤྱི་སྨན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་གང་ལའང་གནོད་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ནད་སྨན་ཕན་ཁ་ཆེ་བའི་ཉམས་ཡིག་ལས། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་ཡིད་བཞིན་ནོར་མཆོག་འདིས། །གྲང་ཚ་རྒྱ་སྐྱུར་སྐྱུགས་པ་ལ་སོགས་དང་། །སྟོད་ཀྱི་བད་ཁྲག་བར་གྱི་མཆིན་ཁྲག་དང་། །སྨད་ཀྱི་གྲང་ཁྲག་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྨན་འདི། །ནད་གཞི་ཀུན་ལ་མི་གནོད་ཡང་ཡང་བརྟགས། །[2P171]ཞེས་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་འདི་བད་ཁྲག་མཆིན་ཁྲག གྲང་ཁྲག་སོགས་ནད་གཞི་ཕལ་ཆེར་གྱི་སྤྱི་སྨན་ཡིན། [3P77]ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཤིང་། སྨན་སྦྱོར་གྱི་གྲུབ་ཆར་དཔྱད་ནའང་། ཅོང་ཞི་ནི་འདུ་བ་སྤྱི་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འཇུ་མི་ཕམ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཅོང་ཞི་བྲག་ཞུན་ཨ་རུས་འདུ་བ་སྙོམས། །[4P192]ཞེས་དང་། ཟུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེས། ནད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པས། །ཅོང་ཞི་ཞེས་སུ་བཤད་པ་ཡིན། །[5P335]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་ནི་ཕྱིར་ནད་གཞི་ཚ་གྲང་མཐའ་དག་ལ་ཕན་ཞིང་འདུ་བ་སྙོམས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེར་ཨར་སྤྱར་བསྟན་པའི་བདུད་རྩི་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་འདུ་བ་སྤྱི་སྙོམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་པ་

ཞིག་ཡིན་པས་ཉམས་ཡིག་མཐའ་དག་ལས་སྨན་སྦྱོར་འདིའི་མཚན་ལ་འང་འདུ་བ་སྤྱི་སྒོམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་འདུ་བ་སྤྱི་སྒོམས་ཏེ་བདུད་རྩི་ལྔ་བའི་སྦྱོར་བ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ཁ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མཛད་པ་ཡིན་པས་འདུ་བ་སྒོམས་པ་ནི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་འགལ་འདུ་ཅི་ཡང་མེད།

རི་མོ། ༧ བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་ལས་སྨན་སྣ་རྒྱུང་པའི་བྱུང་ཚད། (%)

གཉིས་པ། ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཆེ་བའི་ཁྱད་ཆོས།

བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་གཞན་ཞིག་ནི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟེ། ལར་གསོ་བ་རིག་པའི་ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་ཡོད་མོད། དེ་དག་ལས་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ནད་གཞི་བྱེ་བྲག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་བསྟན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཤ་སྟག་སྟེ། དཔེར་ན། ཞི་བྱེད་དྲུག་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ནི་མ་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་བྱེ་བྲག་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་དྲུག་པའི་སྦྱོར་བ་རྩ་བར་བྱས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཞུ་བ་ལ་ཕབ་དང་བུལ་རྟོག ཤ་མ་ཞུ་བ་ལ་སྤྲུང་གིའི་ཕོ་བ་དང་སོ་བྱ་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕྲེ་བ་བསྣན་པའམ་ཡང་ན་སོག་ཡུའི་ཐང་གིས་འཕྱུལ་བ། ཕྱེ་དང་མ་ཞུ་བ་ལ་ཟླ་འབྲུ་དང་དབྱི་མོང་། མར་ཆིལ་མ་ཞུ་བ་ལ་ཙོང་ཞི་རྒོད་བཏུལ། རྫོ་རིགས་མ་ཞུ་བ་ལ་མཆུར་དང་ཚ་ལ། སྨན་མ་ཞུ་བ་ལ་བོང་དཀར་དང་པི་ལིང་། ཆང་མ་ཞུ་བ་ལ་ཕབས་བསྣན་ཆང་གིས་འཕྱུལ་བ། ཇ་དང་རྒྱ་མ་ཞུ་བ་ལ་རྒྱ་སྣ་ཚོགས་ཚད། དུངས་མ་མ་ཞུ་བ་ལ་རྒྱམ་ཚྭ་དང་པི་ལིང་། མ་ཞུ་སྤྱི་ལ་གོ་ཐལ་བསྣན་པ་སོགས་མ་ཞུ་བའི་ནད་རིགས་བྱེ་བྲག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱ་རུ་ཉེར་ལྔའི་འཕྲུལ་འཁོར་ལྔ་བུ་ནི་སྐྱག་པོ་ཁྲག་འཕེལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ནད་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། འཁོལ་སྨན་བདུན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་ནི་དོན་སྣོད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་གཞིའི་ནད་རིགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ཡིན་པ་སོགས་མདོར་ན་ནད་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་གང་རུང་ཞིག་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་ཡིན་པས་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཆུང་མོད། འོན་ཀྱང་བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ནི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ། གོང་སྨྲོས་ཟིན་ཏིག་ལོ་ནར་མཆོན་ནའང་། ཟིན་ཏིག་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་ཕལ་ཆེ་བར་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རླུང་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་སུ། ཁྲག་རླུང་གཟེར་ནད་འཇོམས་པའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་དང་། ཁྲག་རླུང་ཆམ་བསྡོངས་འཇོམས་པའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར། བད་རླུང་མགོ་འཁོར་སེལ་བའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་བཅས་ཁྱོན་རླུང་ནད་སེལ་བའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་རིགས་ལྔ་དང་། མཁྲིས་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་སུ། བད་མཁྲིས་འཇོམས་པའི་བདུད་ཏིག་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། བད་ཀན་གྱི་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་སུ། སྨུག་པོ་ཚ་རྒྱུན་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར་དང་། བད་ཀན་མཁྲུལ་འགགས་སེལ་བའི་བདུད་གུར་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། ལོང་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་སུ། སྙོད་ཀྱི་མཁྲིས་སྐྲན་སེལ་བའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱ་ལོང་སྐྲན་ནད་འཇོམས་པའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ། སྐྱ་རབ་རྒྱ་གཞིའི་ནད་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་བརྒྱད་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། ལུས་སྙོད་གསོ་བའི་སྐབས་སུ། མགོ་ནད་སྤྱི་འཇོམས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། བད་ཁྲག་གི་[illegible]འཇོམས་

པའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། དོན་སྣོད་གསོ་བའི་སྐབས་སུ་མཆིན་མཆེར་ནད་འཛོམས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། ཐོར་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་སུ། དབུགས་མི་བདེ་བ་འཛོམས་པའི་བདུད་རྩི་བཅུ་གསུམ་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། མཚོན་ཆ་གསོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡོངས་གྲགས་བདུད་གསུམ་དཀྲུམ་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་བཅས་མདོར་ན་ཟིན་ཏིག་ལེའུ་ཞེར་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དེར་བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་འཕྲུལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་སྡེ་ཚན་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་གདོན་ནད་དང་རོ་ཙ་གསོ་བ་སོགས་ལེའུ་རེ་འགའ་ཕུད་པའི་གཞན་ནད་ཐོག་དང་འབྲེལ་བའི་ལེའུ་ཕལ་ཆེ་བར་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་མེད་པ་དཀོན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། དེ་ཡང་གོང་སྨྲོས་ཟིན་ཏིག་གི་གཞུང་སྟེ་ཕྱིར་སྨན་སྦྱོར་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་ལས། འཕྲུལ་འཁོར་དང་ཁ་ཚར་གྱི་སྨན་སྦྱོར་༧༡༡ཙམ་མཆིས་པ་དེས་ཟིན་ཏིག་གི་སྨན་སྦྱོར་སྤྱིའི་༡༠%ཙམ་ཟིན་པ་དང་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གྲངས་༤༤ཙམ་འབྱུང་བ་ལས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་༡༥ཙམ་འབྱུང་བས་དེས་ཟིན་ཏིག་འཕྲུལ་འཁོར་སྤྱིའི་༡༩%ལྷག་ཙམ་ཟིན་ཡོད་ལ། དེ་མིན་ཉམས་ཡིག་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ནད་སྨན་སྦྱོར་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་དཔྱད་སྐབས། ནད་གཞི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བད་རླུང་། ཁྲག་རླུང་། བད་མཁྲིས། ཚ་མཁྲིས། བད་ཀན་སྤྱི། བད་ཁྲག སྨུག་པོ་སྤྱི། ཁྲག་འཕེལ། སྨུག་པོ་ཚ་རྒྱན། འོར། སྐྱ་རབ། དམུ་ཆུ། སྙིང་རླུང་། སྲོག་རླུང་། གློ་ནད་སྤྱི། མཆིན་ཚད། མཆེར་ཚད། མཁལ་གཅོང་། མཁལ་ཚད། མཁལ་འགྲམས། ཕོ་ནད་སྤྱི། ཕོ་རུབ། བད་ཀན་ལྕགས་དྲེག མ་ཞུ་འཕྱུ་འབྱམས། སྣོད་ཀྱི་མཁྲིས་སྐྲན། རྒྱ་མའི་མཁྲིས་སྐྲན། ལོང་སྐྲན། རྒྱ་འགགས། ལྷང་པའི་རྗེའུ་སྐྲན། ལྷང་པའི་རྒྱ་འགགས། ལོང་སྐྲན། ཚད་རིམས། ཆམ་རིམས། བད་ཁྲག་གྲེ་ནད། སློག་མ་མི་བདེ་བ། ཁྲག་ཟད། མིག་ནད་སྤྱི། བད་རླུང་མགོ་འཁོར། དབུགས་མི་བདེ་བ། གྲུམ་ནད། དྲེག་ནད། གཅིན་སྙི་ཟ་ཁུ། རུས་ཆག རུས་རླུང་། རུས་མཛེར། ཕྱིས་པའི་རྒྱ་འགགས། མོ་ནད་སྤྱི། ཁྲག་

ཚབས་གསོ་བ་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པ་ལས་སྐབས་བཅོ་ལྔའི་དབང་དུ་བྱས་པས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྐབས་བཅུ་དང་། མན་རྒྱུད་ལེའུ་གོ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལེའུ་༦༠%ཙམ་ཟིན་པས། འདིས་ཀྱང་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་ནི་ནད་གཞི་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ངང་གིས་གསལ་ཏེ། རིགས་ཀྱི་ཁྱབ་བདག་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས་མཛད་པའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཤད་གཏམ་གྱི་ཟླ་རིས་བདུད་རྩིའི་དོ་ཤལ་ཞེས་པར། དེ་སོགས་ཁ་བསྐྱུར་རིག་པས་འཕྲུལ་ཤེས་ན། །ཕྱི་ནང་ནད་རིགས་ཕལ་ཆེར་འཛོམས་སོ་ཞེས། །[3P223]ཞེས་དང་། ཡང་ཏིག་སྨན་གྱི་སྦྱོར་སྡེ་ལས། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་ལ་འཕྲུལ་འཁོར་མང་དུ་ཡོད་འདུག་པས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཟབ་ཆེ།[6P143]ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་ལ་གནས་པའི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མཁྱེན་གོང་རྣམ་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མཁས་དབང་འགས་ནད་གཞི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཀུན་ལ་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ལྟ་བུས་གསོ་བཅོས་བྱེད་པའི་ལུག་སྲོལ་ཡང་བྱུང་ཡོད་པ་སློབ་དཔོན་འགའི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དུ་དཔྱད་ན་མི་སྲིད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

རི་མོ།༡ ཟིན་ཏིག་བདུད་རྩི་ཐིགས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲངས་ཚད་དང་ཁྱབ་ཁོངས།

དེ་ཡང་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་དཔེ་མཚོན་ཙམ་དུ་སྨྲས་ན། ཟིན་ཏིག་བདུད་རྩི་ཐིགས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲངས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ཚེ་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་དཀར་དྲུག་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་མང་ཤས་སུ་ཟིན་ཞིང་། དེ་མིན་བྱ་ཁྱུང་ལྔ་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱང་མང་ཙམ་བསྟན་ཡོད་པས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བའི་གྲངས་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན་རྗེ་བག་དེ་ཙམ་མི་ཆེ་མོད། ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ལེའུ་སྤལ་མོ་ཆེར་ཁྱབ་པས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ལས་ཆེས་མང་བའོ། །

གསུམ་པ། སྨན་སྦྱོར་ལག་ལེན་གྱི་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཁྱད་ཆོས།

སྨན་སྦྱོར་གྱི་ལག་ལེན་ལ་འཇུག་པ་བདེ་མིན་ནི། གྲུབ་ཆའི་སྨན་སྣ་མང་ཤུང་དང་། གཏེར་དངོས་སྦྱོག་ཆགས་སོགས་རྩ་ཆེའི་སྨན་རྒྱུ་ཡོད་མེད། དུག་འདོན་འདུལ་སྦྱོང་སོགས་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ལག་ལེན་བཅས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྨན་སྣ་མང་བའི་སྦྱོར་སྡེ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་འདུ་བ་སྤྱི་སྙོམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་རྒྱལ་འདོན་བྱས་པས་ཉེས་པ་གང་ལའང་མི་གནོད་པ་དང་ཡུན་དུ་བསྟེན་ན་ནད་སེལ་བྱུངས་གསོ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་མོད་ནད་གཞི་བྱེ་བྲག་པར་འཕྲུལ་དུ་ནུས་པ་མི་ཐོན་པའང་གྲུབ་ཆའི་སྨན་སྣ་མང་བས་གཙོ་སྨན་གྱི་ནུས་པ་བག་ལ་གཞའ་བ་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། སྨན་སྣ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བའི་སྨན་སྦྱོར་ཕལ་ཆེ་བ་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ནུས་པ་སྦྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་མོད་འདུ་བ་སྤྱི་སྙོམས་ཀྱི་སྦྱོར་ཐབས་དང་བྲལ་བས་ཡུན་དུ་བསྟེན་ཆེ་ལྡན་འདུས་འདུ་བའི་ནད་ལ་གནོད་པ་སོགས་སྐྱོན་གྱི་ཆ་མང་དུ་མཆིས། དེ་ལ་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་ནི་སྨན་སྣ་ཤུང་མོད་འདུ་བ་སྙོམས་པ་ཡིན་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། ལག་ལེན་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉམས་ཡིག་ལས་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་བའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ་བཅུའི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་གྲུབ་རྒྱལ་ལ་དཔྱད་སྐབས། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ལ་བསྐུར་བཀློས་མེད་པའི་སྨན་སྣ་རྐྱང་པ༧༥ཡོད་པས་ཆ་སྙོམས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྦྱོར་གཅིག་ལ་སྨན་སྣ༡.༡ལྷག་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱུན་མཐོང་གི་སྨན་སྣ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལས་སྨན་སྦྱོར་བྱེ་བྲག་པ་ལྔ་བཅུ་སྦྱོར་བཟོ་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་དེ་དག་ལས་སྨན་སྣ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོ་སྨན་དང་ཁྲོག་སྨན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལས་རིན་ཆེན་གྱི་སྨན་དང་རྩ་སྨན་སོགས་སྨན་རྒྱུ་དཀོན་པོ་དང་དུག་འདོན་ལག་ལེན་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྨན་སྣ་མེད་པས་སྨན་སྦྱོར་གྱི་ལག་ལེན་བདེ་བ་དང་། སྨན་རྫས་མང་པོ་འཚོལ་བའི་ངལ་བ་མི་དགོས་པ། ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་པན་ནུས་ལྡ་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སྟོམ་རྩིས་ཀྱི་གྲངས་གཞི་འདི་ཙམ་ལས་ཀྱང་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་ཐུབ། དེང་དུས་སྨན་ཁང་ཁག་ནས་རྒྱུན་མཐོང་གི་ནད་རིགས་ཁག་གི་ཞི་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཚབ་ཏུ་ནུས་པ་ཆ་འདྲ་བའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཆིས་ཤིང་། དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཞུས་ན། རྒྱུན་མཐོང་ནད་རིགས་ཉི་ཤུར་ཕན་པའི་ཕྱིར་བཏང་གི་སྨན་སྦྱོར་དང་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བའི་བར་དཔྱད་བསྡུར་བྱས་པར། རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྨན་སྦྱོར་ཉི་ཤུར་བསྐུར་བཀློས་དང་བཅས་པའི་སྨན་སྣ་ཁྱོན་བསྡོམས༡༠༧ཡོད་པས་ཆ་སྙོམས་སྨན་སྦྱོར་རེ་ལ་སྨན་སྣ༡༡.༧ལས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐུར་བཀློས་མེད་པའི་སྨན་སྣ་ཁྱོན་བསྡོམས༩༧ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོ[illegible]

བཀྲིས་དང་བཅས་པའི་སྨན་སྣ་ཁྱོན་བསྡོམས༡༡༡ཡོད་པས་ཆ་སྡོམས་སྨན་སྦྱོར་རེ་ལ་སྨན་སྣ༥.༡ལས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱར་བཀྲིས་མེད་པའི་སྨན་སྣ་ཁྱོན་བསྡོམས༦༤མཆིས། དེ་ལས་གསལ་རྟོགས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུན་མཐོང་གི་ནད་རིགས་ཉི་ཤུ་དང་འབྲེལ་བའི་སྨན་སྦྱོར་ཉི་ཤུ་སྦྱོར་བཟོ་བྱེད་པར། རྒྱུད་པའི་སྨན་སྣ་དགུ་བཅུ་ཙམ་དགོས་སོ། བདུད་གསུམ་འཁྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྨན་སྦྱོར་རིགས་ཉི་ཤུ་སྦྱོར་བཟོ་བྱེད་པར་སྨན་རྒྱུ་རྒྱུད་པ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པས་རྒྱུན་མཐོང་སྨན་སྦྱོར་གྱི་བྱེད་ཀ་ཙམ་ལས་ཟིན་མེད་པས་སྨན་སྣ་མང་པོ་འཚོལ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་སྨན་སྦྱོར་མང་པོ་སྦྱོར་བཟོ་ཐུབ་པ་ནི་བདུད་གསུམ་འཁྱིལ་འཁོར་གྱི་ལག་ལེན་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཅི་ལ་མིན། ཡར་རྒྱུན་སྤྱོད་སྨན་སྦྱོར་ཉི་ཤུ་དེ་དག་དང་བདུད་གསུམ་འཁྱིལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་ནད་སྨན་སྤྱོད་པའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་འདྲ་མཚུངས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་སོ། ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་གསུངས་པའི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་ནད་སྨན་སྤྱོད་པའི་ནུས་པར་དཔྱད་ན། ནད་གཞི་རེ་རེར་ཕན་པའི་རྒྱུན་སྤྱོད་སྨན་སྦྱོར་དང་བདུད་གསུམ་འཁྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆ་འདྲ་ཞིང་། ཐ་ན་བདུད་གསུམ་འཁྱིལ་འཁོར་གྱི་ནུས་པ་ལྷག་ཆེ་བའང་ཡོད་དེ། ཀརྨ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ཡང་ཏིག་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་བཅུད་ལེན་ཞེས་པར། སུམ་སྦྱོར་སྙིང་དུ་ད་ཡིས་སྐྱུ་རུ་བསྣན་པས་སྐྱ་རབ་ལ་ཕན། ད་ཡིས་བཅུ་དྲུག་སོགས་ལས་ཀྱང་ཕན་ཆེར་གསུངས།[61"143]ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱ་རབ་སེལ་བའི་བདུད་གསུམ་འཁྱིལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་འདིར་སྨན་སྣ་ལྔ་ལས་མ་མཆིས་མོད་ད་ཡིས་བཅུ་དྲུག་ལས་ཀྱང་ཕན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་མིན་ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་བདུད་གསུམ་འཁྱིལ་འཁོར་གྱི་ནུས་པ་གསུངས་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་འོག་ཏུ་འཁོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལགས།

རེའུ་མིག ༧ ནད་རིགས་ཉི་ཤུའི་རྒྱུན་སྤྱོད་སྨན་སྦྱོར་དང་དེ་དང་ནུས་པ་ཆ་འདྲ་བའི་བདུད་གསུམ་འཁྱིལ་འཁོར།

No.	ནད་གཞི།	རྒྱུན་སྤྱོད་སྨན་སྦྱོར།	བདུད་གསུམ་འཁྱིལ་འཁོར།
1	བད་རླུང་སྤྱི་ལ།	གྲུབ་ཐོབ་རིལ་དཀར་པད་སྡོང་།	བྱང་ཁྱད་རིལ་དཀར་པད་སྡོང་།
2	སྙིང་རླུང་ལ།	ཨ་གར་བརྒྱད་པ།	སྙིང་རླུང་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར།
3	ཁྲག་རླུང་ལ།	ཙན་དན་བཅོ་བརྒྱད།	ཁྲག་རླུང་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་དྲུག་སྦྱོར།
4	སྐྱ་རབ་ལ།	ད་ཡིས་བཅུ་དྲུག	སྐྱ་རབ་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར།
5	ཁྲག་འཁྲིལ་ལ།	སྐྱུ་རུ་ཉེར་ལྔ།	ངན་ཁྲག་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་བརྒྱད་སྦྱོར།
6	བད་ཁྲག་ལ།	རྒྱ་མོ་སྨན་མར།	བད་ཁྲག་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར།
7	ཕོ་སྨུག་སྤྱི་ལ།	གཉེན་པོ་བདུན་སྦྱོར།	བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར་རམ་འདུ་བ་སྤྱི་སྡོམས།
8	མ་ཞུ་བ་སྤྱི་ལ།	ཞི་བྱེད་དྲུག་པ།	ཞི་བྱེད་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར།
9	མེ་ཉམས་ཕོ་ནད་ལ།	དཀར་པོ་དྲུག་སྦྱོར།	མེ་ཉམས་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར།
10	ཚད་རིམས་སྤྱི་ལ།	སྤང་རྩི་བཅུ་གཉིས།	ཚད་རིམས་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་བདུན་སྦྱོར།
11	མཆིན་ནད་སྤྱི་ལ།	རྒྱ་ཤེལ་བདུད་རྩི།	མཆིན་ནད་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར།
12	མཆིན་ཚད་ལ།	སྣི་ཡང་དགུ་པ།	མཆིན་ཚད་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་དྲུག་སྦྱོར།
13	མཁལ་ཚད་ལ།	ཨ་རུ་བདུན་པ།	མཁལ་ནད་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་བདུན་སྦྱོར།
14	མཁལ་འགྲམས་ལ།	གམ་བུ་དམར་པོ།	མཁལ་འགྲམས་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་བརྒྱད་སྦྱོར།
15	མཁྲིས་སྨྲན་ལ།	གར་ནག་བཅུ་པ།	མཁྲིས་སྨྲན་འཇོམས་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར།
16	གཅིན་སྙི་ཟ་ཁུ་ལ།	གཅིན་སྙི་ཨ་རུ་བཅོ་བརྒྱད།	གཅིན་སྙི་ཟ་ཁུ་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་བརྒྱད་སྦྱོར།
17	རྡིག་ནད་སྤྱི་ལ།	ཤུ་བདུད་བཅོ་བརྒྱད།	རྡིག་ནད་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་བཅུ་པ།
18	གྲུམ་ནད་སྤྱི་ལ།	མགྲིན་མཚལ་ཉེར་ལྔ།	གྲུམ་འཇོམས་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར།
19	དུག་ནད་སྤྱི་ལ།	སྤྲ་སེང་བརྒྱད་པ།	དུག་ནད་སྤྱི་འཇོམས་བདུད་རྩི་དྲུག་སྦྱོར།
20	མོ་ནད་སྤྱི་ལ།	འོལ་སེ་ཉེར་ལྔ།	མོ་ནད་སྤྱི་འཇོམས་བདུད་རྩི་བ[illegible]

ལར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་སྨན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་ལས་བརྒྱལ་བ་བསྟན་ཡོད། དེང་གི་དུས་སུ་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་དང་རྒྱ་སྐོར་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྨན་ཁང་དང་བཟོ་གྲྭ་ཡུལ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྨན་སྦྱོར་ནི་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྱུར་བས། དེས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ནད་སྨན་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་མི་ཐུབ་ལ། སྨན་སྦྱོར་ཕྲག་ལེན་གྱི་སྣ་མང་རང་བཞིན་དང་གཉེན་པོའི་དགོས་མཁོ་ཡང་སྐོང་མི་ཐུབ་པས། དུས་དང་འཚམ་པའི་སྒོ་ནས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་སྨན་སྣ་ཉུང་ཞིང་ལག་ལེན་ཁྱེར་བདེ་བའི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་རང་གཞན་ཀུན་ནས་ཐོག་འདོན་དང་ལག་བསྟར་དགོས་ངེས་སུ་འདུག་གོ།

བཞི་བ། ནད་འཇོམས་ཕན་ནུས་ཟླ་ལྷག་ཆེ་བའི་ཁྱད་ཆོས།

སྨན་སྦྱོར་གྱི་ཕན་ནུས་ཞེས་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། ཟུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས། གང་བཏང་རྒྱུ་ཡི་སྨན་གྱི་ངོས་འཛིན་པ། །གང་དུ་བཏང་ཡུལ་ནད་ཀྱི་དམིགས་དབྱེ་བ། །ཇི་ལྟར་བཏང་ཚུལ་སྦྱོར་སྡེ་ཡི་ལག་ལེན། །སྦྱོར་བ་ཚད་ལྡན་སྨན་གྱི་ཡོན་ཏན། །[5P148]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྨན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་གསལ་འབྱེད་དང་། གཉེན་པོ་གང་དུ་བཏང་ཡུལ་ནད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དམིགས་དབྱེ་བ། སྦྱོར་སྡེ་ཡི་ལག་ལེན་ཚུལ་དང་མཐུན་པ། སྦྱོར་ཚད་ཚད་དང་མཐུན་པ་བཅས་བྱུང་ཚེ་ད་གཟོད་སྨན་གྱི་ནུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་ངེས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་གང་རུང་ཚད་དང་མ་མཐུན་ཚེ་སྨན་ནུས་ཚུལ་བཞིན་འབྱུང་དཀའ་བ་ཡིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་ཚང་དུ་སྲིད་ཀྱང་ནད་སྨན་སྤྱོད་པའི་ཕན་ནུས་མི་འདྲ་སྟེ། ནད་གཞི་གཅིག་ལ་ཕན་པའི་སྨན་སྦྱོར་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པའི་བར་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་དུ། རྒྱུད་དང་ཉམས་ཡིག་གི་སྨན་སྦྱོར་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་སྨན་སྦྱོར་ཕན་ནུས་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ཡིག་གི་སྨན་སྦྱོར་དག་ལས་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ཀུན་གྱིས་ཚད་མར་བཀུར་བའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་དག་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་དག་ནུས་པ་ཆེ་བར་བཞེད། དེས་ན་ཉམས་ཡིག་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནད་བསྡུས་པའི་ནད་སྨན་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ཡིག་དང་། མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོའི་ཉམས་ཡིག ཟིན་ཏིག་བདུད་རྩི་ཐིགས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་སྦྱོར་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་ལས་ཟབ་པའི་གནད་འདུས་པ་ཚོལ་དུ་སྡུད་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ལགས། བདུད་རྩི་ལས་ཀྱང་སྙིང་པོ་བཏོན་པ་ལྟར་ཉམས་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྨན་སྦྱོར་དེ་དག་ལས་ཀྱང་བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ནི་ནད་སྨན་སྤྱོད་པའི་ཕན་ནུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཚད་ལྡན་ཉམས་ཡིག་ཁག་ལ་ཁུངས་བཙོལ་ནས་དཔང་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟིན་ཏིག་བདུད་རྩི་ཐིགས་པའི་ལེའུ་གོང་འོག་ཏུ་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་འཕྲོད་ཆེ་བ། སྟོང་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། ཟིན་ཏིག་བདུད་རྩི་ཐིགས་པའི་རླུང་ནད་གསོ་བའི་ལེའུར། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྙིང་རུ་རྟ། ཨ་བྲུག་གཟེར་འཇོམས། རྟོང་ལེན་བསྟན་པ་ཟབ།[6P36]ཅེས་དང་། བདུད་རྩི་སུམ་སྦྱོར་ལ་སྙི་རྩིས། ཀཱྀ་ཀ་རི། ཨ་གར་བསྟན་པ་ཟབ། འདི་ཁྲག་རླུང་རིགས་ཀྱི་ལའང་འཕྲོད་ཆེ།[6P36]ཞེས་དང་། བད་རླུང་འདྲེས་པས་མགོ་བོ་འཁོར། ཞེན་པ་མི་བདེ། སྙིང་སྐྱུག་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཨར་བརྒྱད་དང་བདུད་རྩི་སུམ་སྦྱོར་སྦྱར་བའམ་དེ་སྙིང་ཙན་དཀར་དང་བ་ཤ་ཀ་སྦྱར་བའི་བདུད་རྩི་བཅུ་གསུམ། བདུད་རྩི་སུམ་སྦྱོར་སྙིང་སེ་བའི་མེ་ཏོག་བྱངས་མཉམ་བསྟན་པའི་རིལ་དཀར་པད་སྟོང་། ཡང་ན་སུམ་སྦྱོར་སྙིང་མ་ནུའི་བྱངས་མཉམ་གྱི་ཨ་རུ་སྐྱུ་རུ། དེ་ལྟ་དང་བྱངས་མཉམ་སེ་མི་བསྟན་པས་ཕན་པ་སྟོང་གྲུབ།[6P37]ཅེས་དང་། མཁྲིས་ནད་གསོ་བའི་ལེའུར། ཏིག་བརྒྱད་དང་བདུད་རྩི་སུམ་སྦྱོར་བསྲེས་པ། རྒྱུད་ཀྱི་ཙོང་ཞི་ཏྲུག་པ། རིལ་དཀར་པད་

ངག་བཤིལ་སྦྱོར། སེ་འབྲུ་པཉྩ་འདབ་བརྒྱད། གསེར་མདོག་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་ཟབ།[6P39]ཅེས་དང་། ཤོང་ནད་གསོ་བའི་ལེའུར། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྐྱེང་ཇོ་ཐལ་དང་སྐར་ཁཎ་སྦྱར་བ་ཀུན་ལ་འཕྲོད།[6P50]ཅེས་དང་། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྐྱེང་སྒྲུ་རུ་ར། ཨ་ཤུ། ད་ཡིས། ལྷམ་འབྲུ། ག་དུར་བསྟན་པའི་བདུད་རྩི་བརྒྱད་སྦྱོར་གཞན་གནོད་མེད་ཅིང་ཡུན་དུ་བསྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་བརྟགས།[6P51]ཞེས་དང་། ལུས་སྙོད་གསོ་བའི་ལེའུར། ཀླུ་འཁྱིབས་སོགས་མགོ་ནད་སྐྱི་ལ་བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྐྱེང་ཇོ་དྲེག དུང་ཐལ། དུར་རུས་བསྟན་པ་ཟབ།[6P68]ཅེས་དང་། བད་ཁྲག་གིས་གྲེ་བ་དང་ཞྭག་མ་མི་བདེ་བ་ལ་བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྐྱེང་སྐྱང་ཐོག་པ་དང་བོང་ང་དམར་པོ་བསྟན་པ་ཟབ།[6P71] ཅེས་དང་། དོན་སྣོད་གསོ་བའི་ལེའུར། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྐྱེང་གི་ཕོ་བྲག་ཞུན་བསྡེབས་པ་མཆིན་མཆེར་གཉིས་ཀར་འཕྲོད།[6P74]ཅེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་མིན་ཉམས་ཡིག་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་སྟེ། ཡང་དེག་སྨན་གྱི་སྦྱོར་སྡེ་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་བཅུད་ལེན་ལས། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་ལ་འཕྲུལ་འཁོར་མང་དུ་ཡོད་འདུག་པས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཟབ་ཆེ། ཞེས་དང་། གསུམ་སྦྱོར་སྐྱེང་དུ་ད་ཡིས་སྒྲུ་རུ་བསྟན་པས་སྐྱ་ཐབ་ལ་ཕན། ད་ཡིས་བཅུ་དྲུག་སོགས་ལས་ཀྱང་ཕན་ཆེ།[6P143]ཞེས་དང་། སྨུག་སྨ་ནོར་བུའི་སྨན་ཡིག་ལས་ཀྱང་བྱིས་ནད་ཀུན་ལ་བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་ལྟ་བུ་སྨན་སྣ་ཉུང་བའི་རིགས་ཕན་ཆེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བའི་ནད་ཐོག་ཕན་ནུས་ཐད་ལ་གདེང་འཇོག་བླ་ན་མེད་པ་གནང་ཡོད། བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་གཙིགས་ཆེར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་རྩ་བ་འདུ་བ་སྤྱི་སློམས་དང་འཕྲུལ་འཁོར་ནད་གཞི་ཅེ་བྲག་པ་སེལ་བའི་སྦྱོར་བ་མན་ངག་ཟབ་རྒྱ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་སྦྱོར་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་རྩ་བའི་རིགས་ལམ་འདི་གཉིས་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་ལས་གྲུབ་པས་ནད་གཞི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཀུན་ལ་ཕན་ཆེ་ཞིང་། ཀུན་ལའང་མི་གནོད་པས་ནད་འཛོམས་ཕན་ནུས་སྨ་ལྷག་ཆེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་མངོན་པ། དེ་ཡང་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཕན་ནུས་ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ན།

རེའུ་མིག༡ ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་བསྟན་པའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཕན་ནུས་ཇི་བཞིན་བཀོད་པ།

ཨང་རིམ།	ནད་གཞི།	བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར།	གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་ནུས་པ།	འབྱུང་ཁུངས།
1	ཁྲག་རླུང་གཞེར་ཤས་ཆེ་བ།	བདུད་གསུམ་སྐྱེང་རུ་ཏ་གཞེར་འཛོམས་ཧོང་ལེན་བསྟན་པ།	ཟབ།	ཀོང་སྤྲུལ་ཟིན་ཏིག
2	ཁྲག་རླུང་ཆམ་བསྡོངས་པ།	བདུད་གསུམ་སྐྱེང་སྒྲ་དྲེག། གཉྫ་ཀ་རི། མ་གར་བསྟན་པ།	ཟབ། འཕྲོད་ཆེ།	ཀོང་སྤྲུལ་ཟིན་ཏིག
3	བད་རླུང་མགོ་འཁོར་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་མ་གར་བརྒྱད་པ་མཉམ་བསྲེས།	ཕན་པ་ཧྲོང་ཐུབ།	ཀོང་སྤྲུལ་ཟིན་ཏིག
4	བད་རླུང་མགོ་འཁོར་ལ།	བདུད་རྩི་བཅུ་གཅིག་སྐྱེང་ཅན་དཀར་པ་ཤ་ཀ་བསྟན་པ།	ཕན་པ་ཧྲོང་ཐུབ།	ཀོང་སྤྲུལ་ཟིན་ཏིག
5	བད་རླུང་མགོ་འཁོར་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྐྱེང་སེ་བའི་མེ་ཏོག་བསྟན་པ།	ཕན་པ་ཧྲོང་ཐུབ།	ཀོང་སྤྲུལ་ཟིན་ཏིག
6	བད་རླུང་མགོ་འཁོར་ལ།	བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱོར་སྐྱེང་སེ་བའི་མེ་ཏོག་བསྟན་པ།	ཕན་པ་ཧྲོང་ཐུབ།	ཀོང་སྤྲུལ་ཟིན་ཏིག
7	བད་མཁྲིས་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་དང་དེག་ཏ་བརྒྱད་པ་མཉམ་བསྲེས།	ཟབ།	ཀོང་སྤྲུལ་ཟིན་ཏིག

8	རྒྱ་མའི་མཁྲིས་ལྡན་ལ།		ཀུན་ལ་འཕྲོད།	ཀོང་སྤུལ་ཞིན་ཧྲིག
9	སྨུ་ཐབ་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྟེང་རྡོ་ཞལ་དང་ཐར་ཁཙ་བསྣན་པ།	ཤིན་ཏུ་བསྔགས།	ཀོང་སྤུལ་ཞིན་ཧྲིག
10	མགོ་ནད་སྤྱི་ལ།	བདུད་རྩི་བརྒྱད་སྦྱོར།	ཟབ།	ཀོང་སྤུལ་ཞིན་ཧྲིག
11	བད་ཁྲག་གི་ནད་ལ།	བདུད་གསུམ་སྟེང་རྡོ་ཐྲེག་དུང་ཞལ་དུར་ཏུས་བསྣན་པ།	ཟབ།	ཀོང་སྤུལ་ཞིན་ཧྲིག
12	མཆིན་མཆེར་ནད་ལ།	བདུད་གསུམ་སྟེང་སྤང་རྒྱན་དང་བོང་དམར་བསྣན་པ།	འཕྲོད།	ཀོང་སྤུལ་ཞིན་ཧྲིག
13	མ་ཞུ་བ་ལ།	བདུད་གསུམ་སྟེང་གི་ཤ་དང་ཟྭ་ཁྲུན་བསྣན་པ།	ཤིན་ཏུ་ཟབ།	ཞིན་ཧྲིག་ཡང་ཧྲིག
14	སྨུ་ཐབ་ལ།	བདུད་གསུམ་སྟེང་བྱ་ཡ་རྒོག་དང་ཟླུམ་ཚ་བསྣན་པ།	ད་ཡིས་བཙ་དྲུག་ལས་ཀྱང་ཕན་ཆེ།	ཞིན་ཧྲིག་ཡང་ཧྲིག
15	དཀྱགས་མི་བདེ་བ་ལ།	བདུད་གསུམ་སྟེང་ད་ཡིས་དང་སྤྲུ་ཏ་བསྣན་པ།	མཆོག	ཞིན་ཧྲིག་ཡང་ཧྲིག
16	བད་མཁྲིས་ལ།	བདུད་རྩི་བཅུ་གཅིག་སྟེང་ཙན་དཀར་དང་བ་ཤ་ཀ	ཟབ།	ཞིན་ཧྲིག་མཛེས་རྒྱན།
17	བད་མཁྲིས་གྲང་ཤས་ལ།	བདུད་རྩི་བཅུ་གཅིག་སྟེང་ཏིག་ཏ་བརྒྱད་པ།	ཟབ་དེས།	ལྷག་ཁྲ་ནོར་བུའི་སྨན་ཡིག
18	སྨུག་པོའི་ནད་སྤྱི་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་དང་གུར་གུམ་ལྔ་པ་མཉམ་བསྲེས།	འཇོམས་པར་ངེས།	མན་ངག་རིན་འབྱུང་།
19	ཁྲིམ་པའི་གྲང་ནད་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྟེང་ཤར་སྦུར་བསྣན་པ།	ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་སྣང་།	ལྷག་ཁྲ་ནོར་བུའི་སྨན་ཡིག
20	བད་ཁྲག་སོགས་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར།	མཆོག	འབྲི་གུང་སྨན་ཡིག
21	བད་ཁྲག་དང་གྲང་ཁྲག་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར།	ཕན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཆེ།	ཕན་ཁ་ཆེ་བའི་ཉམས་ཡིག
22	བད་མཁྲིས་རླུང་ཁྲག་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར།	སྨན་མཆོག་ཡིན།	ཕན་ཁ་ཆེ་བའི་ཉམས་ཡིག
23	བད་མཁྲིས་ཁྲག་ནད་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་དང་ཤ་གར་བཅོ་ལྔ་མཉམ་བསྲེས།	ཟབ་པའི་མཆོག	ཕན་ཁ་ཆེ་བའི་ཉམས་ཡིག
24	ཚ་མཁྲིས་ཀུན་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་དང་ཏིག་ཏ་བརྒྱད་པ་མཉམ་བསྲེས།	མཆོག་ཏུ་ཕན་པ་བསྔགས།	རིག་ཞིབ་ཏེའུ་ལེའི་རྒྱལ་པ།
25	མཆིན་ཁྲག་ཏུལ་ནད་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་དང་གི་ཝང་དགུ་པ་མཉམ་བསྲེས།	བ་མོ་ཉི་ཤར་བཞིན་དུ་འཇོམས།	གསེར་མདོག་རྒྱན་པོ།
26	བད་ཀན་སྨུག་པོ་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྟེང་ཤར་སྦུར་བསྣན་པ།	ཐམས་ཅད་སེལ།	དེ་ཡ་དམར་གསོ་རིག
27	བད་ཀན་སྨུ་པོ་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྟེང་ཟྭ་ཁྲུན་བསྣན་པ།	ཐམས་ཅད་སེལ།	དེ་ཡ་དམར་གསོ་རིག
28	དུག་སྨུག་མཆིན་མཁྲིས་ལ།	བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྟེང་ཐ་སྨུ་བསྣན་པ།	འདི་དང་མཚུངས་པ་མེད།	གོང་རོང་གསོ་རིག
29	སྨུ་ཐབ་ལ།	བདུད་གསུམ་སྟེང་ཀླགས་ཤི་ཙ་ཏ་ཟླུམ་ཚ་བསྣན་པ། བདུད་རྩི་གསུམ་སྦྱོར་སྟེང་སྤྲུ་ཏ་ར་དང་དཔེ་བསྣན་པ།	ཤིན་ཏུ་ཟབ།	སྨན་སྦྱོར་གཅེས་བསྡུས་སྙིང་ནོར།

གོང་གི་རེའུ་མིག་ལས་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ལྟར། བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བའི་ནད་ཐོག་ཕན་ནུས་ནི་ཁ་བཤད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཁས་པའི་གསུང་དང་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། ནད་ཐོག་དངོས་སུའང་ནད་རིགས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཡལ་ཆེར་ལ་ཕན་པའི་ཚན་རིག་གི་དཔྱད་འབྲས་མཚར་དུ་དངར་བའོ། །

ལྔ་བ། དུས་དང་འཚམ་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས།

བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྦྱོར་མཐའ་དག་ཀུན་དེང་གི་དུས་སུ་ཐོག་འདོན་དང་ལག་བསྟར་གྱི་དགོས་པ་ཆེས་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཡང་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྦྱོར་གྱི་གྲུབ་ཆ་དང་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་དུས་དང་འཚམ་པའི་རང་བཞིན་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་དཔྱད་སྐབས། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྦྱོར་ལས་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་ཕོ་སྨུག་དང་ཕོ་ནད་སྤྱི། བད་ཁྲག གྲུམ་ནད། མཁལ་འགྲམས། བད་རླུང་མགོ་འཁོར། མཆིན་ཁྲག་རྒྱས་པ། ཁྲག་འཕེལ། མཁལ་ནད། མཆིན་ནད་སོགས་དེང་དུས་རྒྱུན་མཐོང་གི་ཁོང་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། ནད་རྟགས་གཙོ་བོའང་བྲང་ཚ་རྒྱུ་སྐྱུར་སྐྱུགས་པ་དང་། སྐྱིད་པ་སྐྱུར་བ། ཕོ་མཆིན་ན་བ། རྩིབ་ལོགས་གཟེར་བ། རོ་སྟོད་གཟེར་བ། རྒྱབ་ན་བ། ཟས་ཀྱི་དང་ག་ཞན་པ། ཏུས་གཟེར་རྒྱག་པ། གྲེ་བ་དང་། ཉོག་མ་མི་བདེ་བ་སོགས་ན་མང་པའི་ནད་རྟགས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཕན་པའི་སྦྱོར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེང་དུས་རྒྱ

ནད་རིགས་ཏེ། འཇུ་བྱེད་མ་ལག་དང་། འབྲིན་རྟུབ་མ་ལག་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ནད་རིགས་ཕལ་མོ་ཆེའི་གཉེན་པོར་འདུག་པས་དུས་དང་འཚོ་བའི་ཁོར་ཡུག་ལ་ཏ་ཅང་འཚམ།

རི་མོ།༧ ཉམས་ཡིག་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཕན་ནུས་དང་ནད་རྟགས་སེལ་བའི་བྱུང་ཚད།（%）

བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྣའི་གྲུབ་ཚུལ་ལས་དུས་དང་འཚམ་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་སྟེ། ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྣ་རྒྱུང་པའི་སྟེ་ཚན་གྱི་ཁྲབ་ཁོངས་ལ་དཔྱེ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས། སྨན་སྣ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་རྒྱུན་སྤྱོད་རྩ་ལྷུམ་གྱི་སྨན་དང་ཤིང་སྨན་ཡིན་ཞིང་ཐང་སྨན་དང་རྩ་སྨན་གཉིས་ཀྱི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་ཡོངས་ཀྱི་སྨན་སྣའི་བརྒྱ་ཆའི་བྱེད་ཀ་ཙམ་ཟིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུན་སྤྱོད་ཤིང་སྨན་གྱིས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྣ་སྤྱིའི་གསུམ་ཆ་གཅིག་ལྷག་ཟིན་པས་རྩ་སྨན་དང་ཤིང་སྨན་གཉིས་ཀྱི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྣ་སྤྱིའི་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱད་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་ས་རྡོའི་སྨན་ཏེ་ཅོང་ཞི་དང་རྡོ་ཐལ་ལྷ་བྱ་དང་། ཁྲི་སྨན་ཏེ་གུར་གུམ་དང་ཐག་ཞུན་ལྷ་བྱའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྣ་སྤྱིའི་བརྒྱ་ཆའི་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཟིན་པ། འབྲུག་རུས་དང་ཤིག་ཤིན་སོགས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྨན་སྣའི་འཕྲུལ་འཁོར་ཡོངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་བཞི་ལྷག་ཟིན་པ། མཐར་རིན་པོ་ཆེའི་སྨན་ཏེ་ཉམས་ཡིག་ལས་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་བའི་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ལས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་གཅིག་ཏུ་དངུལ་ཆུའི་སྦྱོར་བ་མཆིས་པ་ལས་དེར་བྲིངས་ནས་རིན་ཆེན་གྱི་སྨན་རྫས་མེད་པས་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་བརྒྱ་ཆའི་བྱེད་དང་གཉིས་ཙམ་ལས་ཟིན་མེད་པས། གོང་གི་སྟོམ་རྩིས་ཀྱི་གཞི་གྲངས་འདིར་གཞིག་ན། བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་རྒྱུན་སྤྱོད་རྩ་སྨན་གྱི་སྨན་དང་ཤིང་སྨན་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་ཅིང་། སྲོག་ཆགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོར་བས་ཟིན་ཚད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བས་དེང་གི་དུས་དང་འཚམ་པ་སྟེ། རྒྱ་ཆེའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྨན་རིགས་དང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྨན་རིགས་ཉུང་བས་སྨན་སྦྱོད་ལས་བྱུང་བའི་ཁོར་ཡུག་གནོད་སྐྱོན་དང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་འཚེ་བ་མེད། སྐབས་འདིར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་མའི་ལུང་ཞིག་འདྲེན་པར་འདོད་པ་ནི། རང་བྱུང་ཁམས་ལ་གནས་པའི་གཅན་གཟན་དང་། རི་དྭགས། བྱ་རིགས། ཆུ་གནས་སོགས་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱལ་ཁྲི་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་ཡུལ་སྲོག་ཆགས་ཡིན། སྲོག་ཆགས་དེ་དག་སྨན་རྫས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གང་བྱུང་དུ་བསད་ན་གཅིག་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་འགལ་བ་དང་། གཉིས་ནས་རང་བྱུང་སྐྱོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་འཚེ་འགྲོ་བ། གསུམ་ནས་སྲོག་བཅད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སོགས་དགེ་ལས་སྐྱོན་མང་བས་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཐོག་ནས་ཕྱུག་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་དེ་ནམ་ཡང་རིང་དུ་འདོར་བར་ཞུའོ།[7 P318]ཞེས་གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལེན་པར་ཞུ།

རི་མོ། ༨བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྨན་སྣ་རྒྱུང་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་ཁྲབ་ཁོངས།（%）

མཇུག་བསྡུ་བ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་དང་། ཉམས་ཡིག ཟིན་ཏིག གཅེས་བསྡུས་སོགས་ལས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཇི་སྙེད་བསྟན་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་རིགས་ལམ་དང་ཁྱད་ཆོས་གྲུབ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་བདུད་གསུམ་འཕྲུལ་འཁོར་ནི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ལས་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཟླ་ན་འཕགས་པ་སྟེ། ཙ་བའི་སྨན་སྦྱོར་ནད་གཞི་ཚ་གྲང་སྤྱི་ལ་ཕན་པས་འདུ་བ་སྒོམས་ཤིང་། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཆེ་བ། གྲུབ་ཆུལ་སྨན་རྫ་ཧྲང་བས་ལག་ལེན་ལ་འདུག་པ་བདེ་བ། རྒྱུན་མཐོང་ནད་རིགས་ཕལ་ཆེ་བར་སྨོས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་དང་ལྡན་པས་དུས་དང་འཚམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པས་ཉམས་ཡིག་ཁག་ལས་གཙིགས་ཆེན་དུ་འཛིན་སྲོལ་མཆིས། འོན་ཀྱང་དེང་གི་དུས་སུ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ནས་ནད་སྨན་སྦྱོད་པའི་ཕྱག་ལེན་བྱེད་མཁན་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་། དེ་ཡི་རྐྱེན་གྱིས་དེང་དུས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་བོད་ཀྱི་སྨན་སྦྱོར་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་ནད་རིགས་གང་རུང་གི་ཁྱབ་ཁོངས་ལས་སྤྱི་སྨན་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས། གསོ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། ནད་ཀྱི་ངོ་བོ། ལྷ་གཉན་བསྟོངས་ཟླ་སོགས་ལ་གཞིགས་ནས་གནད་དུ་འཕེལ་བའི་གསོ་ཐབས་འབྱུང་དཀའ་བའི་གནས་སུ་ལུས། དེ་བས་ཉམས་ཡིག་ཁག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟོག་འདོན་དང་། དུས་དང་འཚམ་པའི་སྒོ་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་ནི་གསོ་དཔྱད་ལ་འཇུག་མཁན་ཡོངས་ནས་དོ་སྣང་དགོས་པའི་འགན་འཁྲི་ཞིག་ཏུ་འཁུམས།། ||

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ།

1. གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི། [M]བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2016.5

2. མི་གསལ། ནད་སྨན་ཕན་ཁ་ཆེ་བའི་ཉམས་ཡིག[M] བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2005.6

3. འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོ། མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོའི་སྨན་ཡིག [M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2008.11

4. འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། མི་ཕམ་སྨན་ཡིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། [M]ཞི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 1992.5

5.དོན་གྲུབ། བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྦྱོར་བ་སྨན་གྱི་གནས་ལ་དཔྱད་པའི་གཏམ་སྔང་སྟོང་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ||M|བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2018.6

6. ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་ཟིན་ཏིག་དང་དེའི་ཞེར་མཁོའི་ཆ་ལག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། [M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2014.7

7. དགའ་བའི་རྡོ་རྗེ། འཁྲུངས་དཔེ་དྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། [M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2018.7

བརྩོད་པོ། པེ་ཅིན་ཀྲུང་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་༡༠༧[illegible]ལོའི་འབུམ་རམས་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།

ཉི་མ་ཚེ་རིང་། པེ་ཅིན་ཀྲུང་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ། བདུད་མགོན་ཚེ་རིང་།